

OBS! Skicka in större uppdateringar av ert egenkontrollprogram till Huddinge kommun.

Behåll alltid en kopia av egenkontrollprogrammet på försäljningsstället. Kan komma att efterfrågas vid tillsynsbesök

Bra att veta om egenkontrollprogram:

Du som säljer e-cigarett till konsumenter ska utöva egenkontroll över att försäljningen sker i enlighet med bestämmelserna i lag om tobak och liknande produkter (2018:2088). Du ska dokumentera kontrollen av verksamheten i ett egenkontrollprogram som är anpassat för din verksamhet. Det är du som näringsidkare som ansvarar för att det finns ett egenkontrollprogram. Programmet ska innehålla försäljningsställets rutiner för att säkerställa att ålder kontrolleras vid försäljning av e-cigarett. Ett egenkontrollprogram fungerar som ett stöd för dig som näringsidkare i egenkontrollen och är ett viktigt underlag för kommunen vid en tillsynskontakt. När du anmäler försäljning av e-cigarett ska du samtidigt bifoga en kopia av ditt egenkontrollprogram.

I Huddinge kommun har det 2024-04-23 tagits fram riktlinjer för alkohol- och tobakstillsynen.

Av riktlinjen framgår att varje verksamhet som anmält försäljning av e-cigarett får ett registreringsbevis om detta.

Försäljningsställe

Försäljningsställe			
Gatuadress		Antal anställda	
Postnummer	Postadress	Telefonnummer dagtid	Telefonnummer kvällstid
Kontaktperson		E-postadress	

Datum för upprättande av egenkontrollen

Ägare/tillståndshavare

Firmanamn (AB, HB, enskild firma etc.)	Organisationsnummer/personnummer
--	----------------------------------

Egenkontrollprogrammet avser även distanshandel

Avser enbart distanshandel

Information om åldersgränsen

För att informera om åldersgränsen ska ni ha minst en tydlig och klart synbar skylt på försäljningsstället. Skylten ska normalt sett placeras vid kassan för att uppfylla kravet på att vara tydlig och klart synbar. Det finns inget som hindrar att ni placerar fler skyltar på andra platser på försäljningsstället.

På vilket sätt informerar ni kunderna om att ni inte får sälja eller lämna ut e-cigarett till någon som är under 18 år?

☐ Skyltar/dekaler
☐ Muntligen i kassan
☐ Informationsblad
☐ Annat (beskriv):

Var är skyltar eller dekaler placerade på försäljningsstället?

☐ Vid kassan
☐ På entrédörren
☐ På skyltfönster
☐ Annat (beskriv):

Rutiner för ålderskontroll

Vilka rutiner har ni för ålderskontroll på försäljningsstället?

- Vid tveksamhet om kundens ålder efterfrågas legitimation.
- Kundens ålder kontrolleras via födelsedata på legitimationen.
- En ålderssticka (dekal) finns för att underlätta ålderskontrollen.
- Personalen rekommenderas att begära legitimation av alla kunder som ser ut att vara under ..... år.
- Om kunden inte kan visa att han eller hon är över 18 år, så nekas köp.
- Om kunden inte visar legitimation på begäran, så nekas köp.
- Om personalen misstänker att en vara är avsedd för någon som är under 18 år, så nekas köp.
- Om kunden är påstridig så tillkallas en chef eller annan ansvarig personal.
- Annat:

Vilka rutiner har ni för ålderskontroll om försäljningen sker via automat, postorder, Internet eller liknande?

- Ej aktuellt.
- Polletter eller liknande till automat säljs i kassan med ålderskontroll.
- Automaten är placerad så att den kan bevakas kontinuerligt.
- Ålderskontroll vid köp på internet görs via bankID eller liknande.
- Försändelser via post skickas med rekommenderat brev, mottagningsbevis, personlig utlämning eller liknande.
- Försändelser via post innehåller uppgifter om att e-cigaretterna inte får lämnas ut till någon som inte har fyllt 18 år.
- Annat:

Har ni någon rutin för att följa upp hur personalen hanterar kravet på ålderskontroll?

Riskbedömning och särskilt stöd

Finns det situationer då det är problematiskt att följa bestämmelserna om åldersgränsen?

På vilket sätt hanterar ni problematiska situationer, exempelvis om köparen inte kan visa eller inte vill lämna legitimation?

Stöd och utbildning av personal

På vilket sätt informeras eller utbildas personalen om kravet på ålderskontroll och övriga bestämmelser vid försäljning?

- Personalmöte
 Informationsblad
 Intern utbildning
 Extern utbildning
 Annat (beskriv nedan):

Vilket särskilt stöd ger ni till personal under 18 år för att hantera sådana situationer?

Krav på varningstexter m.m.

Har ni någon rutin för att kontrollera att e-cigaretterna som tillhandahålls är korrekt märkta? I så fall, vilken?

Har ni någon rutin för att kontrollera om e-cigaretterna har innehållsförteckning? I så fall, vilken?

Har ni någon rutin för att kontrollera om e-cigaretterna har ett informationsblad? I så fall, vilken?

Marknadsföring av e-cigaretter

- Vi kontrollerar att marknadsföringen inte är påträngande Vi
- kontrollerar att marknadsföringen inte uppmanar till bruk Vi
- kontrollerar att marknadsföringen inte är uppsökande
- Övrigt:

Hur kontrollerar ni att e-cigaretter är anmälda/rapporterade till Folkhälsomyndigheten?

- Vi går in på listan över vilka e-cigaretter som får säljas i Sverige – Offentliggjorda rapporter om tobaksvaror (Folkhälsomyndighetens hemsida www.folkhalsomyndigheten.se), söker på begreppet "offentliggjorda rapporter" och söker därefter fram produkten i listan.
- Vi kontrollerar detta på ett annat sätt. Beskriv hur kontrollen genomförs:

Vi förstår att Huddinge kommun kan genomföra kontrollköp för att säkerställa att ålderskontrollrutineran fungerar.

Underskrift

Datum	Namnteckning behörig firmatecknare
Personuppgifter i ansökan behandlas i enlighet med dataskyddsförordningen (GDPR). Mer information finns på https://www.huddinge.se/gdpr	Namnförtydligande

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054, Artikelnummer 27119020HSLF
Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Folkhälsomyndighetens föreskrifter om egenkontrollprogram vid försäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare;

**HSLF-FS
2019:20**

Utkom från trycket
den 11 oktober 2019

beslutade den 25 september 2019.

Folkhälsomyndigheten föreskriver¹ följande med stöd av 8 kap. 14 § förordningen (2019:223) om tobak och liknande produkter.

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller regler om utformningen av ett egenkontrollprogram enligt lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

2 § Dessa föreskrifter gäller för:

1. Detaljhandel med tobaksvaror för näringsidkare som har sitt säte eller ett fast driftställe i Sverige.
2. Detaljhandel med elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare för näringsidkare som har sitt säte eller ett fast driftställe i Sverige.
3. Partihandel med tobaksvaror för näringsidkare som har sitt säte eller ett fast driftställe i Sverige.
4. Gränsöverskridande distansförsäljning med tobaksvaror till Sverige.
5. Gränsöverskridande distansförsäljning med elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare till Sverige.

Definitioner

3 § Termer och begrepp som används i 1 kap. 3 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter har samma betydelse i dessa föreskrifter.

4 § Ett egenkontrollprogram dokumenterar de rutiner som behövs i den verksamhet som egenkontrollprogrammet gäller för. Det ska säkerställa att de krav som följer av lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter följs vid försäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

¹ Se Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

Ett egenkontrollprogram ska minst innehålla de rutiner som följer av dessa föreskrifter.

Uppdatering av egenkontrollprogram

5 § Ett egenkontrollprogram ska regelbundet följas upp och vid behov uppdateras.

Språkkrav

6 § Ett egenkontrollprogram ska vara skrivet på svenska eller engelska.

Allmänt vad ett egenkontrollprogram ska innehålla

7 § Ett egenkontrollprogram ska innehålla:

1. Namn på företaget.
2. Uppgift om vilken verksamhet egenkontrollprogrammet gäller för.

Detaljhandel med tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

8 § Vid detaljhandel ska det framgå av egenkontrollprogrammet hur näringsidkaren säkerställer att

1. de tobaksvaror som säljs är rapporterade enligt 2 kap. 2 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter,
2. de tobaksvaror, elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare som säljs är anmälda enligt 2 kap. 3 § eller 2 kap. 7 § samma lag,
3. de förpackningar med tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som säljs uppfyller kraven på märkning och innehållsdeklaration enligt 3 kap. 1–6 §§ samma lag,
4. det på försäljningsstället finns en tydlig och klart synbar skylt om åldersgräns enligt 5 kap. 18 § tredje stycket samma lag,
5. ålderskontroll sker enligt 5 kap. 18–19 §§ samma lag. Detta gäller även vid försäljning genom automat, via postorder, distansförsäljning eller på liknande sätt, och
6. personalen informeras och får det stöd som de behöver för att kunna följa lagen om tobak och liknande produkter och anslutande föreskrifter.

Detaljhandel med tobaksvaror

9 § Vid detaljhandel med tobaksvaror ska det, utöver vad som anges i 8 §, framgå av egenkontrollprogrammet hur näringsidkaren säkerställer att

1. de styckförpackningar som säljs uppfyller kraven på identitets- och säkerhetsmärkning enligt 3 kap. 7 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter,
2. reklam och annan marknadsföring av tobaksvaror på eller i anslutning till försäljningsstället följer kraven i 4 kap. 1, 2 och 5 §§ samma lag, och
3. en styckförpackning med tobaksvaror inte innehåller mindre mängd än vad som anges i 5 kap. 14 § samma lag.

10 § Vid detaljhandel med elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska det, utöver vad som anges i 8 §, framgå av egenkontrollprogrammet hur näringsidkaren säkerställer att de elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som säljs uppfyller kraven på innehåll och utformning enligt 2 kap. 8 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Partihandel med tobaksvaror

11 § Vid partihandel med tobaksvaror ska det framgå av egenkontrollprogrammet hur näringsidkaren säkerställer att

1. de förpackningar som säljs uppfyller kraven på märkning och innehållsdeklaration enligt 3 kap. 1 och 3 §§ lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter,
2. de styckförpackningar som säljs uppfyller kraven på identitets- och säkerhetsmärkning enligt 3 kap. 7 § samma lag,
3. den som försäljningen sker till har tillstånd enligt 5 kap. 10 § samma lag, och
4. personalen informeras och får det stöd som de behöver för att kunna följa lagen om tobak och liknande produkter och anslutande föreskrifter enligt 5 kap. 12 § samma lag.

Gränsöverskridande distansförsäljning till Sverige

12 § Vid gränsöverskridande distansförsäljning till Sverige ska det framgå av egenkontrollprogrammet hur näringsidkaren säkerställer att

1. de tobaksvaror som säljs är rapporterade enligt 2 kap. 2 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter,
2. de tobaksvaror, elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare som säljs är anmälda enligt 2 kap. 3 § eller 2 kap. 7 § samma lag,
3. de förpackningar som säljs uppfyller kraven på märkning och innehållsdeklaration enligt 3 kap. 1–6 §§ lagen om tobak och liknande produkter,
4. ålderskontroll sker enligt 5 kap. 18–19 §§ samma lag, och
5. personalen informeras och får det stöd som de behöver för att kunna följa lagen om tobak och liknande produkter och anslutande föreskrifter.

Gränsöverskridande distansförsäljning av tobaksvaror

13 § Vid gränsöverskridande distansförsäljning av tobaksvaror till Sverige ska det, utöver vad som anges i 12 §, framgå av ett egenkontrollprogram hur näringsidkaren säkerställer att

1. de styckförpackningar med tobaksvaror som säljs uppfyller kraven på identitets- och säkerhetsmärkning enligt 3 kap. 7 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter, och
2. en styckförpackning med tobaksvaror inte innehåller mindre mängd än vad som anges i 5 kap. 14 § samma lag.

Gränsöverskridande distansförsäljning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

14 § Vid gränsöverskridande distansförsäljning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare till Sverige ska det, utöver vad som anges i 12 §, framgå av egenkontrollprogrammet hur näringsidkaren säkerställer att de elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som säljs uppfyller kraven på innehåll och utformning enligt 2 kap. 8 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 november 2019.

Folkhälsomyndigheten

JOHAN CARLSON

Bitte Bråstad

HSLF-FS kan laddas ner via Folkhälsomyndigheten.
Webb: www.folkhalsomyndigheten.se

Författningen kan beställas via:
Norstedts Juridik
106 47 Stockholm
Telefon: 08-598 191 90
E-post: kundservice@nj.se
Internet: www.nj.se/offentligapublikationer

